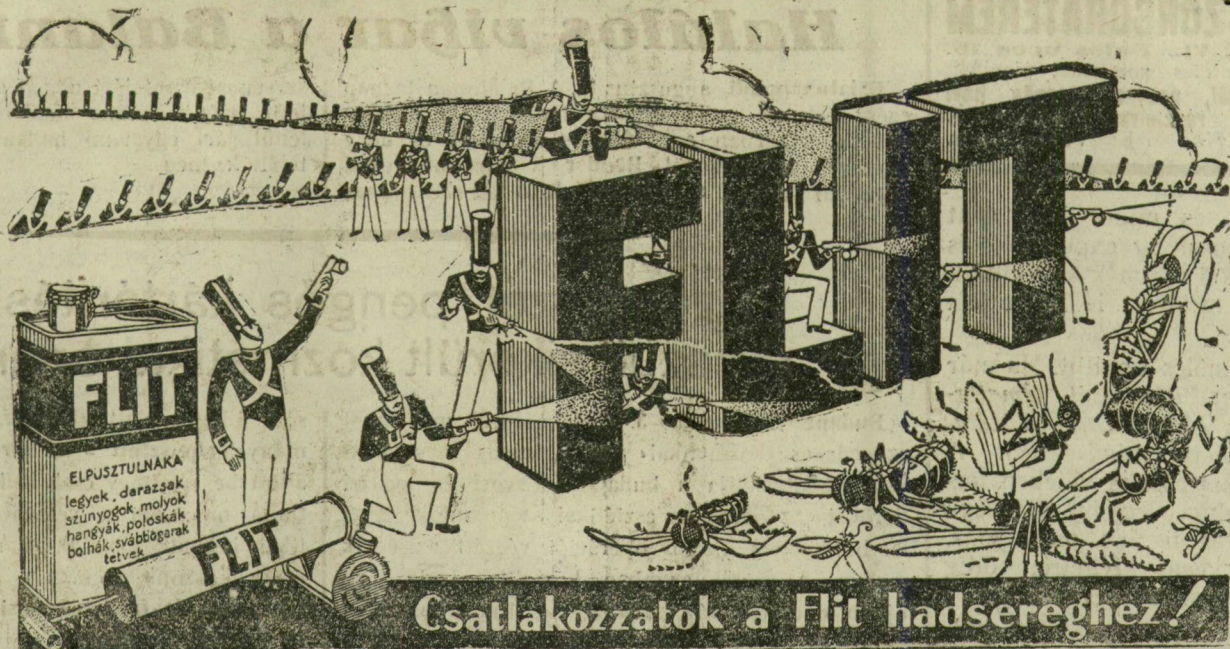

Egy színész szomorú vallomása a szegedi színház szomorú napjairól

Ismét tárgyalást tartottak Rónai Imre 40 millió koronás pörében

(A Délmagyarország munkatársától.) A szegedi törvényszéken dr. Kulir Rezső törvényszéki bíró, szombaton tárgyalta ismét Rónai Imre színész 40 millió koronás keresetének ügyét. Rónai Imre az Andor-féle rezsim alatt 40 millió koronával segítette ki az anyagi bajokkal küzdő színházgazdát. Ezt a 40 millió koronát azonban Rónai, aki ma is tagja a színháznak, nem tudta visszakapni. Így azután pört indított követelésének érvényesítésére. A törvényszék az ügyben már többször tartott tárgyalást. Kihallgatták Andor Zsigmondot is, majd szombaton délelőtt Rónai Imre is elmondotta negyvenmilliós vagyonszármazását szomorú történetét.

Rónai Imre vallomása szinte korrajz is. A magyar színész harca a megélhetéssel. Rónai Imre így kezdte vallomását:

— Amikor Sziklai főrendezőnek, aki Andor megbízásából járt nálam, átadtam az összekuporgatott negyvenmillió koronámat, összetett kezekkel kértem, hogy *nagyon óvatosan legyen pénzzel.* Lelkére kötöttem, hogy a legnagyobb körültekintéssel járjon el és csak abban az esetben adja ki a pénzt kezéből,

ha teljes garanciát lát. Nekem nem volt szükségem az Andor-féle szerződésre. Akkor a pécsi színház tagja voltam és csak Sziklaiék kedvéért orientálódtam a szegedi színház felé. Meg voltam arról is győződve, hogy Andor a szegedi színház igazgatója marad. Később azonban rossz híreket hallottam Andorról. Akkor már a pénzem ott volt nála.

— Ezidőben Baján voltam a pécsi társulattal. Megnyugtatómra Bajáról többször felhívtam Szegedet. Minden rendben van, — volt a válasz. Andor erős. Nem kell félnem a pénzem miatt. Felhívtam a Réti-féle színházi ügynökséget is. Ott is megnyugtattak. A lapok azonban másról írtak. Így nem tudtam, hogy mi is van a szegedi színház körül. Naponta megtapogattam a zsebemben lévő óvadéklevelem. Még megvolt és már csak ebben bíztam. Andorhoz úgy szerződtem, hogy az óvadéklevelem szerint a színházi jövedelmek kezelésére is fel voltam hatalmazva. Amikor Vásárhelyre érkeztem (1926 augusztus 27-én) már azt láttam, hogy Andor tönkrement. Színházi pénztárában a vagyonszármazást megbízásából akkor már Kun Matild ült. Kétségbeesve kérdeztem Andort, hogy mi ez?

Az én szerződéseim ekkor már megvolt szegve. Ekkor még vissza tudtam volna Pécsre menni és így kértem, hogy bontsák fel szerződésemet. Ezt hiába kértem és hiába kértem vissza a negyvenmilliós óvadék-kölcsönömet is.

Ezután szomorú napok következtek rám, — folytatta. Nem kaptam fizetést sem. Tagja voltam ugyan a színháznak, de hogy csak ládomat eltartsam, kénytelen voltam újsághirdetéseket akvirálni.

— Az óvadéklevél szerint Andornak minden ingó- és ingatlan vagyonát igényelhetem. Ez azonban már le volt kötve a Színészegyesületnek. Később arról értesültem, hogy Andor Faragónak adta minden felszerelését és 250 milliót kapott érte. Akkor azt az ígéretet kaptam, hogy ebből az összegből ki lesznek elégítve. A pénz helyett kaptam Faragótól egy váltót, amelyet ma sem tudtam értékesíteni.

Rónai vallomása után jogi képviselője, dr. Darvas Károly szólalt fel és újabb bizonyítékokat jelentett be. Elmondotta, hogy a város és Andor között a szerződés felbontására irányuló pör megszűnt. Tudomása szerint Andor nagyobb összeget kapott és így méltányos lenne, ha a színész ebből a pénzből megkapná követelését. E ténynek felderítését kívánta a bíróságtól. Dr. Kulir Rezső törvényszéki bíró azonban a kérelem tárgyában egyelőre nem döntött és úgy határozott, hogy határozatát szeptember 15-én hirdeti ki a felek előtt.

Ki B'renthban német könnyet ereget,
Busan hóbzajtlik Királyi Pál is,
Mint árvizet levezető kanális.
S szikkadt dalár-tork nedvezvén magát,
Vizet jobban tart vissza, mint a gát.

Oh legyen is még ünnep a világon,
Sok, de ne egyszerre több alkalom!
Mert tiszta veszteség, hogy összerádjon
Magába több ünnepélyt egy dalom:
Most is kiállítás, szobor, dalin nép
Együtt van, egybe kell foglalnom mindet!
Holott ha tartják mindhármát külön,
Egy helyett három dicsőverssel ülöm!

(Kinrimitő éljénzés. Lepedő a szobron magától megreped. A hárangok sírnak, a nők konganak. Az öklére támaszkodó Dugonics kinyújtott mutatójával megvakarja a fülét. A kis Emül gyerekek odahajlong Szász Károlyhoz és megöleli.)

Hát ez a Szegedinum-dánum, amelyet ötvenhárom esztendő se ávitott el úgy, hogy a belőle ki-pattogó jókedvű gunyt meg ne lehetne érteni. Legfeljebb azt nem tudja már a mai nemzedék, hogy a torkaszakadtából zengő krágli Ábrányi Emil volt, s ő a »kis Emül gyereke« is. Ebből aztán nem nehéz kikövetkeztetni, hogy a verset olyan poéta írta, aki se az öreg Szász Károlyt, se a fiatal Ábrányit nem nagyon szeretgette. Ebből megint az következik, hogy a verset nem helyi poéta követte el. Az a gyanúm, hogy valamelyik akkori pesti vicclap számára készült, mert még a dinum-dánum alkalmával s vagy arról másolódott, vagy itt felejtődött az eredeti kézirat. A vers anyakönyvelése különben nem fontos, hiszen irodalmi jelentősége nincs. Mint helytörténeti kuriózum azonban megérdemli a főlelevenítést.

Szombaton kilenc vagon gyümölcsöt exportáltak Szegedről

Rekordnap a piacon — Negyven százalékkal emelkedett a kisvasut beszállított gyümölcsmennyisége

(A Délmagyarország munkatársától.) Hosszu évek óta nem volt olyan forgalom hetivásáros napon, mint most szombaton. A tanyai kocsik gyümölcsrel megrakodva ezerszámra özönlöttek el a várost, a kisvasut is ontotta a népet, de főleg az almát és a szilvát. A Rudolf-téren óriási volt a sürgés-forrás. A közúti hid vastraverjei alatt, ahol a gyümölcsök csomagolását végzik, már a kora hajnali órákban lázas munka kezdődött. Hatalmas kosarakban expedálták az árut a külföldre.

A nagyforgalmu hetipiácnak délelőtt előkelő vendége volt. Dr. Somogyi Szilveszter polgármester Endre Lajos, az exportintézet felügyelője társaságában látogatta meg a Mars-térről a Rudolf-térre helyezett piacot, hogy maga győződjön meg arról, mennyiben vált előnyre az új rend a termelőknek és a kereskedőknek.

A polgármester végignézte, hogy a kereskedőknek a termelők milyen árut adnak át úgy minőségileg, mint mennyiségileg. Meggyőződést szerzett arról, hogy a kisvasut forgalma az áthelyezés óta lényegesen emelkedett. A Rudolf-téri állomás vezetőjének kijelentése

szerint a kisvasuton beszállított gyümölcsforgalom negyvenöt, a személyforgalom hatvan százalékkal emelkedett.

A hatalmas gyümölcsfelhozatalt és annak külföldre való szállítását elősegíti az exportintézet, amely néhány nappal ezelőtt — mint ismeretes — elküldte Szegedre felügyelőjét, Endre Lajost, hogy a szegedi gyümölcsexportot ellenőrizze. Endre volt az, aki konstátálta, hogy a Mars-téren, az egyébként szép jövővel bíró szegedi gyümölcsstermelés hovatovább csődöt mond. A Mars-tér rendezetlen volta ugyanis a legprimább gyümölcsöt is sárral és piszokkal lepi be, úgyhogy itt a gyümölcsöt a kereskedők nem akarták átvenni és így a termelvények értékesítése meglehetősen nehézségekkel járt.

A szegedi gyümölcsexportról munkatársunk beszélt Endre Lajos felügyelővel, aki a következőket mondotta:

— Az exportintézet ellenőrzést gyakorol a szegedi gyümölcsexport felett — főleg abból a szempontból, hogy milyen a külállamokba szállítandó gyümölcs minősége. Ha úgy találjuk, hogy az áru nem exportképes, visszatartjuk, mert igen fontos érdeke Magyarország-